

Deloitte.

Läbipaistvusaruanne 2015/2016
AS Deloitte Audit Eesti

Sisukord

03

Eessõna

04

Juriidiline ja juhtimisstruktuur

06

Riskijuhtimise, sise- ja kvaliteedikontrolli süsteem

12

Sõltumatus

15

Avaliku huvi üksused

16

Finantsandmed

16

Tasustamine

1. Eessõna

Läbipaistvusaruande peavad koostama, esitama ja avaldama kõik läbipaistvusaruande perioodil avaliku huvi üksusega audiitorteenuse osutamiseks kliendilepingulises suhtes olnud audiitorettevõtjad.

Käesolev AS Deloitte Audit Eesti läbipaistvusaruanne on koostatud vastavalt Audiitortevuse seaduse §158 nõuetele, kooskõlas Euroopa Liidu direktiivi 2006/43/EÜ §ga 40.

Auditorettevõtjal peab audiitorteenuse osutamiseks Eestis olema kehtiv tegevusluba. AS Deloitte Audit Eesti omab kehtivat tegevusluba nr 27.

AS Deloitte Audit Eesti juhatus kinnitab käesolevas läbipaistvusaruandes toodud andmete õigsust aruande allkirjastamise kuupäeval.

Veiko Hintsov
Juhatuse esimees, vandeaudiitor
AS Deloitte Audit Eesti

30. september 2016

2. Juriidiline ja juhtimisstruktuur

AS Deloitte Audit Eesti on Eestis registreeritud aktsiaselts, mille omanikud on:

Nimi	Isiku- või registrikood	Elu- või asukoht	Osalus, %
Veiko Hintsov	36902100221	Tallinn, Eesti	75%
AS Deloitte Advisory	10503015	Tallinn, Eesti	25%

Deloitte rahvusvaheliselt

„Deloitte“ on kaubamärk, mille alla koondunud kümned tuhanded professionaalid osutavad läbi sõltumatute firmade auditi ning nõuandeteenuseid, finantskonsultatsioone, riskijuhtimise ja maksuteenuseid valitud klientidele. Need firmad kokku on Deloitte Touche Tohmatsu Limited (*“DTTL”* või *“Deloitte”*), mis on UK määratud vastutusega äriühing. Iga liikmesfirma osutab teenused teatud geograafilisel territooriumil ja allub vastava riigi või riikide seadustele ning vastavatele ametialastele regulatsioonidele. DTTL aitab koordineerida liikmesfirmade tegevust, kuid ei paku ise klientidele teenuseid ega juhi, halda, kontrolli ega oma osalust üheski liikmesfirmas või liikmesfirma tütar- või sidusettevõttes. DTTL ja liikmesfirmad on täielikult eraldiseisvad juriidilised isikud, kes ei oma kohustusi teiste liikmesfirmade ees. DTTL ja iga liikmesfirma on vastutav ainult iseenda tegevuse ees ning mitte teiste eest. Iga liikmesfirma opereerib nimetuse *“Deloitte”*, *“Deloitte & Touche”*, *“Deloitte Touche Tohmatsu”* või muu sarnase nimetuse all.

Iga DTTL liikmesfirma on erineva struktuuriga vastavalt rahvuslikule seadusandlusele, regulatsioonidele, kohalikele tavadele ja muudele asjaoludele ning osutab teenuseid oma territooriumil läbi oma tütar- või seotud ettevõtete.

Deloitte Kesk-Euroopa

Deloitte Kesk-Euroopas (*„Deloitte Central Europe“*) on piirkondlik organisatsioon ettevõtetest, mis on koondunud katusorganisatsiooni Deloitte Central Europe Holdings Limited - Deloitte Touche Tohmatsu liikmesfirma Kesk-Euroopas - alla. Teenuseid osutavad organisatsiooni Deloitte Central Europe Holdings Limited tütar- ja sidusettevõtted, mis on eraldiseisvad ja iseseisvad juriidilised isikud. Katusorganisatsiooni Deloitte Central Europe Holdings Limited tütar- ja sidusettevõtted kuuluvad piirkonna juhtivate professionaalseid teenuseid pakkuvate firmade hulka, osutades teenuseid 3 800 inimese kaudu 17 riigis.

Deloitte Eestis

Eestis osutab Deloitte Kesk-Euroopa professionaalseid teenuseid kolme firma kaudu – AS Deloitte Audit Eesti (*audiitorteenused ja muud seotud töövõttud*), Deloitte Advisory AS (*maksunõustamine ja muud nõustamisteenused ning äri- ning juhtimiskonsultatsioonid*) ning alates 2013. aasta oktoobrist ka Advokaadibüroo Deloitte Legal (*juuriidiline nõustamine*), mis on koos nimetatud ka Deloitte Eesti. Nimetatud äriühingud on Deloitte Central Europe Holdings Limited seotud ettevõtted ja seega vandeaudiitorite võrgustiku liikmed.

AS Deloitte Audit Eesti juhtimist korraldab kolmeliikmeline juhatus, kuhu kuuluvad Veiko Hintsov Erki Usin ja Monika Peetson, kes kõik on Eesti vandeaudiitorid.

Juhatusetegevuse üle teostab kontrolli kolmeliikmeline nõukogu, kuhu kuuluvad Tiit Järve, Gavin Flook ja Igor Rodin.

Deloitte Kesk-Euroopa partnerid on Veiko Hintsov (*juhatuse liige*), Gavin Flook ja Igor Rodin (*nõukogu liikmed*).

Deloitte Eesti on üks juhtivatest professionaalseid teenuseid osutavatest firmadest Eestis, pakkudes audiitorteenuseid, maksu- ja juriidilist nõustamist, finants- ja juhtimisalaseid konsultatsioone, IT auditeid ja seotud teenuseid ning riskijuhtimisteenuseid.

3. Riskijuhtimise, sise- ja kvaliteedikontrolli süsteem

Eetikapõhimõtted

- Deloitte toetub sisemistele eeskirjadele ja protseduurireeglitele, mis on loodud andmaks piisavat kindlust, et ettevõtte partner, spetsialistid ja administratiivtöötajad peavad kinni eetikanõuetest.
- Ettevõtte eetikanõuded auditile ja sellega seotud kindlustandvatele teenustele koosneb Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksi ("Kodeks") osadest A ja B, mis on välja antud Rahvusvahelise arvestusekspertide eetikastandardite komitee („IESBA“), Rahvusvahelise arvestusekspertide föderatsiooni („IFAC“) poolt ning Eesti Audiitortevõtte seaduses kehtestatud nõuetest.
- Deloitte Central Europe on ametisse nimetanud eetikaeksperti (*Chief Ethics Officer*), kes ei täida AS Deloitte Audit Eesti juhatuse liikme, tegevjuhi ega tegevpartneri ülesandeid ning kellel on otsene juurdepääs DCE tegevjuhile ja AS Deloitte Audit Eesti juhatusele.
- Lisaks sellele on Deloitte'el käitumisjuhend, mis kirjeldab nõudeid professionaalseks käitumiseks arvestate kohalikke tavasid, regulatsioone ning seadustest tulenevaid nõudeid. Ettevõtte täidab oma kohustust eetika ja aususe tagamisel läbi sisemiste kommunikatsioonivahendite, õppeprogrammide, vastavuse väljaselgitamise protseduuride ja hindamissüsteemide.

Klientide ja töövõtude aktsepteerimine ning töövõtude jätkamine

Ettevõtte on uute potentsiaalsete klientide aktsepteerimiseks ja töövõtu riski hindamiseks paika pannud ranged eeskirjad ja protseduurireeglid olenemata sellest, milline on pakutav teenus.

Uue kliendi aktsepteerimisel määratakse kindlaks kliendiga seotud töövõtu risk, mis vastavalt riskide klassifikatsioonile võib olla "normaalne", "kõrgem, kui normaalne" või "oluliselt kõrgem, kui normaalne" ning see määratakse kindlaks enne töövõtu alustamist. Töövõtu riski kindlaksmääramise protsess hõlmab esialgse riskihindamise sooritanud partneri kinnitust ning vähemalt ühe teise Deloitte partneri heakskiitu kliendi ja töövõtu aktsepteerimise kohta. Kui töövõtu risk hinnatakse „kõrgemaks kui normaalne“ või „oluliselt kõrgemaks kui normaalne“, peab töövõtu otsuse kinnitama ka Deloitte Kesk-Euroopa auditi riskijuht.

Rahvusvaheliste töövõtude puhul viiakse töövõtu aktsepteerimise ja jätkamisega seotud protseduurid läbi liikmesfirma tasandil. Sellegipoolest ei saa eeldada kliendi ja/või töövõtu aktsepteerimist pelgalt seetõttu, et see klient või töövõtt on edastatud mõne teise liikmesfirma poolt.

Töövõtu aktsepteeritavuse hindamisel võtame me arvesse kliendi ja professionaalse teenusega seotud riske, mis üldjuhul hõlmavad järgnevat asjaolusid:

- juhatuse tegevus ja usaldusväärsus;
- organisatsiooni – ja juhtimisstruktuur;
- äritegevuse olemus;
- ettevõtluskeskkond;
- finantstulemused;
- ärisuhted ja seotud osapooled;
- varasemad teadmised ja kogemused;
- ettevõtte töötajaskonna ametialane pädevus ning võimalus nende töötajate kaasamiseks.

Deloitte töövõtu riski hindamise protseduurid teevad kindlaks töövõtuga kaasnevad riskid ja loovad aluse selleks, et kohandada auditi metodoloogia nendele töövõtuspetsiifilistele riskidele vastavaks.

Töövõtu riski hindamine algab töövõtu aktsepteerimise või jätkamisega ning see on pidev protsess, mis jätkub kogu töövõtu jooksul. Auditi metodoloogias ja üldistes eeskirjades on kirjeldatud vahendeid ja programme riskide hindamiseks, mis lihtsustavad laiahaardelist riskide hindamise protsessi auditi planeerimisfaasis, kui töövõtt on juba aktsepteeritud.

Kauem kui üks aasta kestvad töövõttud vaadatakse üle kord aastas, et hinnata, kas vandeaudiitor peaks töövõtuga jätkama. Lisaks sellele hinnatakse töösuhte jätkamist iga kord, kui ettevõttes toimub oluline muudatus (*nt muutus omanikestruktuuris, majandustulemustes või ettevõtte tegevuse olemuses*).

Personalipoliitika ja täiendõpe

Värbamine

Deloitte Eesti eesmärgiks on värvata nii kogunud finantseriala parimaid spetsialiste kui ka noori, kelle eesmärk on omandada kogemusi finantsvaldkonnas ning saada vandeaudiitoriteks. Värbamisel järgitakse kõiki võrdse kohtlemise ning personalitöö parimaid tavasid. Värbamine tugineb intervjuudel, testidel, ülesannete lahendamisel, keeletestidel ning kandideerija poolset kirjalikul esitlusel (*sh CV*).

Edutamine

Deloitte karjääriarengut käsitlevad eeskirjad ja protseduurireeglid on loodud andmaks piisavat kindlust, et edutamiseks valitud inimestel on vajalik erialane ettevalmistus, et vastutada ametikohustuste eest, mida neil palutakse täitma hakata. Mõned nendest eeskirjadest ja protseduurireeglitest on järgmised:

- siseselt on paika pandud erinevad spetsialistide tasemed ning kirjeldused kompetentsuskriteeriumite kohta, mida vastaval ametikohal peab täitma;

- on kehtestatud eeskirjad ja protseduurireeglid ametikõrgenduse kohta, mis määravad erinevatele tasemetele edutamiseks vajaliku kogemuse ja nõuded töötulemustele ning neid eeskirju on selgitatud kõigile töötajatele;
- on loodud tööalase hindamise protseduurid;
- on hindajate koolitus, et aidata spetsialistidel panna paika realistlikud karjääriplaanid ning tegevusplaan tööalaste eesmärkide saavutamiseks.

Ametialane areng ja täiendusõpe

Ettevõtte ametialase arengu programmi eesmärk on aidata töötajatel hoida ja täiustada oma ametialaseid oskuseid. Lisaks töö käigus toimuvale arengule pakub Deloitte vajalikes valdkondades formaalset ametialase täiendõppe programmi.

Ettevõtte on loonud osakonnaspetsiifilise kompetentsimudeli gEM (*Global Excellence Model*), mida kasutatakse töötajate isiklike kompetentsivaldkondade (*personal capability*) kirjeldamiseks. gEM koosneb kolmest põhikomponendist: osakonnaspetsiifilised tehnilised oskused; jagatud pädevused, mis on sarnased kõigis osakondades; ja spetsiifilised oskused. gEM mudel on kombinatsioon teadmistest, oskustest ja hoiakutest, mis on vajalikud erinevate ettevõttesiseste rollide sooritamiseks. Kirjeldatud kompetentsimudel on aluseks ametialase täiendõppe programmile.

Töötajaid julgustatakse kandma hoolt selle eest, et nende isiklik ametialane areng ning haridus vastaks nende rollile, kohustustele ja ametialastele nõuetele. Sellest hoolimata on kehtestatud minimaalsed nõuded täiendõppele, mille peavad konkreetsel aja jooksul läbima. Need nõuded sisaldavad vähemalt 20 tundi struktureeritud õpet aastas ning 120 tundi struktureeritud õpet iga kolmeaastase perioodi jooksul (*st keskmiselt 40 tundi aastas*). Sellise arengutaseme saavutamiseks korraldatakse sisemisi- või väliskoolitusi, seminare ja e-õppeid, mis katavad kõik kompetentsimudeli valdkonnad.

Kõikide töötajate, sh vandeaudiitorite koolitusplaan kinnitatakse igal aastal septembris, mille kohaselt on määratud igale töötajale temale vajalike koolituste arv ning tase vastavalt eelpool kirjeldatule. Kõigile uutele auditi osakonna assistentidele koostatakse 3 aastane praktikakava, mis esitatakse Rahandusministeeriumile. Koolituskava läbiviimist ning praktikava täitmist kontrollib personalijuht, kes esitab kokkuvõtted juhatusesele.

Lisaks sisekoolitusele on vandeaudiitorid kohustatud osalema Audiitorkogu korraldatavas täiendõppes valdkondades, mis on sätestatud Audiitortegevuse seaduse §-s 22 ning lisaks kohustatud osalema Audiitorkogu poolt tunnustatud koolitaja koolitustel.

Töövõttude teostamine

AS Deloitte Audit Eesti määrab vastutuse kogu auditi töövõtu eest auditi töövõtuga tegelevale partnerile. Deloitte eeskirjad määravad ära auditi töövõtuga tegeleva partneri kohustused. Auditi töövõtu eest vastutava partneri isik ning vandeaudiitori(d) ja nende rollid tehakse teatavaks kliendi juhtkonna võtmeisikutele ning nendele, kelle ülesandeks on valitsemine.

Deloitte's kehtivad eeskirjad ja protseduurireedid, mille kohaselt kõikidele auditi töövõttudele määratud partneritel, vandeaudiitoritel ja spetsialistidel on vajalik pädevus oma rolli ja kohustuste täitmiseks.

Enamasti hõlmab töövõtumeeskond üht või mitut töötajat igalt järgnevalt ametikohalt: auditi töövõtu partner (võib olla vandeaudiitor), auditi manager (võib olla vandeaudiitor), projektijuht ja assistent. Töövõtumeeskond pannakse kokku lähtuvalt ettevõtte suuruselt, olemusest ning tema tegevuse keerukusest. Iga töövõtumeeskonna tööd kontrollib ja vaatab üle auditi töövõtu partner, kellele on määratud vastutus kõigi töövõttuga seotud auditi teenuste läbiviimise eest. Töövõtule määratud auditi manager vastutab esmase ülevaatus ja meeskonna juhendamise eest auditi plaani ja auditi töövõtu elluviimise eest. Projektijuht vastutab ülejäänud meeskonnaliikmete töö igapäevase ülevaatus eest.

Auditi töövõtu partner võtab arvesse mitmeid asjaolusid hindamaks seda, kas töövõtumeeskonnal tervikuna on vajalikud võimed, teadmised ja aeg auditi töövõtu läbiviimiseks. Selle hindamisel arvesse võetavad asjaolud on muuhulgas:

- ettevõtte suurus ning tegevuse keerukus;
- aastaaruannete koostamisel rakendatav finantsaruandluse raamistik;
- kehtivad sõltumatuse kaalutlused, kaasa arvatud võimalikud huvide konfliktid;
- töövõtumeeskonna kvalifikatsioon ja kogemus.

Töövõtumeeskonna töö ülevaatamine

Auditi dokumentatsiooni peab üle vaatama töövõtumeeskonna liige, kellel on tööpaberi koostajast suurem kogemus. Mõningatel juhtudel vaadatakse auditi tööpaberid üle mitme meeskonnaliikme poolt.

Töövõtu kvaliteedikontroll

Enne vandeaudiitori aruande väljastamist viiakse läbi kvaliteedikontroll kõikide auditite ja auditiga seotud teenuste teostamise üle, lähtudes ISA põhimõtetest ning Deloitte täiendavatest reeglitest. Lähtuvalt riskitasemest teostab kontrolli partner või manager, kes pole töövõttuga otseselt seotud ning kellel on vajalikud teadmised ja kogemused kehtivate arvestus- ja auditeerimisstandardite ning regulatsioonide osas. Vajalikud teadmised ja kogemused hõlmavad kogemust ja teadmisi ettevõtte tegevusharust, majanduskeskkonnast ja arvestuspõhimõtetest. Kõikide avaliku huvi alla kuuluvate ettevõtete ja kõrge riskiga töövõttude puhul viib kontrolli läbi partner.

Eriotstarbelised ülevaatused/Lisaülevaatused (Special Reviews)

Töövõttudele, millele omistatud riskitase on „oluliselt kõrgem, kui normaalne“, määratakse kindlaks täiendav partner lisaülevaatus läbiviimiseks (*special review partner*), kelle kaasamisega lisandub töövõtu planeerimisele ja läbiviimisele täiendav kompetentsi ja objektiivsuse tase. Lisaülevaatus läbi viiv partner on töövõttust sõltumatu.

Konsultatsioonivõrgustik ja eriarvamused

Ettevõtte on rajanud konsultatsioonivõrgustiku, et aidata lahendada töövõtumeeskonna poolt tuvastatud probleeme ja tõstatatud küsimusi. Konsultatsioonide teemaks on tehniliselt rasked või ainulaadsed raamatupidamist ja auditeerimist puudutavad küsimused, mis on seotud kehtivate standardite rakendamise ja tõlgendamisega ning vandeaudiitori aruande väljastamise või muu teemaga, mis puudutab auditi töövõttu ning nõuab eriteadmisi.

Ettevõttes on kehtestatud eeskirjad ja protseduurireeglid eriarvamuste lahendamiseks partnerite ja teiste töövõtumeeskonda määratud liikmete vahel.

Monitoorimine / Järelevalve / Kontroll

Kvaliteedikontroll

Deloitte kvaliteedikontroll katab tervet tegevust ning on loodud selleks, et hinnata iga auditi partneri tegevust vähemalt kord kolmeaastase perioodi jooksul. Ülejäänud kahel aastal teostatakse sisemine kvaliteedikontroll (*self-review*). Sisemine kvaliteedikontroll hõlmab nii üldise kvaliteedikontrollisüsteemi kui üksikute töövõttude hindamist.

Kvaliteedikontrolli teostamise eest vastutab Ettevõtte. DTTL sätestab juhendid selle planeerimiseks ja protseduuride läbiviimiseks.

Kvaliteedikontrolli plaani, protseduurid ja tulemused vaatab üle ning kinnitab igal aastal partner mõnest teisest liikmesfirmast („*välispartner*“).

Kontrollimiseks valitud töövõttude hulka kuuluvad riiklikud ja rahvusvahelised finantsaruannete töövõttud, mida kasutatakse või võidakse kasutada väljaspool riigipiire, sealhulgas avaliku huvi alla kuuluvad ettevõtted aga ka terve hulk kõrge riskiga auditi töövõtte.

Kvaliteedikontrolli käigus vaadatakse üle ka üldised riskijuhtimist ja kvaliteedikontrolli käsitlevad eeskirjad ja protseduurireeglid, sealhulgas:

- riskijuhtimise programm, kaasa arvatud töövõtu aktsepteerimine ja jätkamine;
- sõltumatus;
- värbamine ja tõus ametiredelil;
- professionaalne areng;
- riiklikud registrid teistes riikides;
- IT-spetsialistide poolt teostatud ülevaatused;
- spetsialistide määramine auditi töövõttudele;
- ettevõtte ekspertidega konsulteerimine;
- välisekspertidega konsulteerimine;
- töövõtu kvaliteedikontroll.

Käesolevaga kinnitab AS Deloitte Audit Eesti, et tema poolt rakendatud riskijuhtimise, sise- ja kvaliteedikontrolli süsteem toimib tõhusalt ning parima praktika kohaselt.

Vastavalt audiitortegevuse seaduses sätestatule teostab Audiitorkogu avaliku huvi üksusega kliendilepingu sõlminud audiitorettevõtja üle korralist kvaliteedikontrolli iga 3 aasta tagant.

Viimane Audiitorkogu poolne kvaliteedikontroll AS'is Deloitte Audit Eesti toimus 2015. aastal 1. juuli 2012 kuni 30. juuni 2015 perioodi kohta. Kontrolli tulemusena väljastati AS'le Deloitte Audit Eesti maksimaalne positiivne koondhinnang „Audiitorteenuse kvaliteet vastab nõuetele, võimalik täiustamine“.

Viimane Deloitte võrgustiku sisemine kvaliteedikontroll toimus juunis 2014, mis kinnitas AS Deloitte Audit Eesti vastavust kõigile asjakohastele nõuetele ning standarditele. Järgmine võrgustikusisene kvaliteedikontroll toimub hiljemalt 2017. aastal. 2015. aasta suvel toimus ka nn võrgustikupoolne „minikvaliteedikontroll“, mis kinnitas kvaliteedi vastavust nõuetele.

4. Sõltumatus

Deloitte's on loodud eeskirjad ja protseduurireeglid andmaks piisavat kindlust, et ollakse kooskõlas kõigi kehtivate sõltumatuse standarditega. Need eeskirjad ja protseduurireeglid tuginevad Koodeksile ning vastavalt vajadusele täiustatakse neid kohalikest standarditest või DTTL võrgustiku eeskirjadest tulenevate nõuetega, mis võivad olla karmimad.

Süsteemid ja kontrollid, mis on seotud Deloitte sõltumatusega, on liigitatud järgnevasse valdkondadesse:

- eeskirjad ja protseduurireeglid sõltumatuse kohta;
- vastavussüsteemid, mille hulka kuuluvad „Deloitte Entity Search“ and „Compliance system“ (*Deloitte ettevõtete otsingu- ja vastavussüsteem*), „Global Independence Monitoring System“, (*Globaalne Sõltumatuse monitoorimissüsteem*) ja muud kinnitused;
- sõltumatuse alane koolitus;
- sõltumatuse monitoorimine, isikliku sõltumatusega seotud süsteemid ja kontrollid, ning töövõtude ja tegevuste ülevaated;
- distsiplinaarmeetmed;
- vastutusmäärade kehtestamine sõltumatusega seotud süsteemidele ja kontrollidele;
- juhatuse hoiakutel põhinev organisatsioonikultuur.

Eeskirjad ja protseduurireeglid sõltumatuse kohta

Deloitte sõltumatuse eeskirjad ja protseduurireeglid käsitlevad Deloitte partnereid, spetsialiste, administratiivtöötajaid ja nende lähisugulasi. Need eeskirjad ja protseduurireeglid on mõningatel juhtudel rangemad kui Koodeksis kehtestatud sõltumatuse standardid ja sisaldavad sõltumatuse kohta spetsiifilisi nõudeid, mis rakenduvad siis, kui Ettevõtte peab tagama sõltumatuse seoses kliendiga ja kliendi tütar- ja sidusettevõtetega.

Partnerid ja spetsialistid määravad kindlaks, kas ettevõtte on sõltumatuse piiranguga ettevõtte enne kui nemad, nende abikaasa, elukaaslane ja ülalpeetavad sooritavad ettevõttega mistahes tehinguid. Partnerid ja juhtivad spetsialistid sisestavad oma finantshuvid monitoorimissüsteemi (*Global Independence Monitoring System* või „GIMS“). Deloitte kogub igal aastal partneritelt, spetsialistidelt ja administratiivtöötajatelt personaalsed kinnituskirjad, et need isikud on sõltumatust käsitlevate eeskirjadega vastavuses.

Ettevõtte sõltumatust käsitlevad eeskirjad ja protseduurid on tehtud Ettevõtte partnerile, spetsialistidele ja administratiivtöötajatele kättesaadavaks. Selliste eeskirjade ja protseduuride uuendused tehakse elektrooniliste vahendite kaudu teatavaks ja kättesaadavaks kõigile töötajatele. Meeldetuletuse eeskirjade ja muude teemade kohta avaldatakse rutiinse kommunikatsiooni vormis, kaasa arvatud teated muutuste kohta rahvusvaheliste keelatud ettevõtete nimistus.

Protseduurid on sisse seatud ka töövõtu tasandil – partner võtab sõltumatuse küsimusi arvesse auditi töövõttude jooksul ning vajadusel hindab, kas infovahetus auditikomitee või nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, on olnud terviklik.

Deloitte ettevõtete otsingu ja vastavussüsteem (“DESC”), Global Independence Monitoring System (“GIMS”) ja iga-aastased kinnituskirjad

Deloitte ja tema töötajate sõltumatust monitoorivate süsteemide ja kontrollidega on seotud kolm vahendit: DESC, GIMS ja kinnitamise protsess. Need kolm vahendit toetavad üksteist selliselt, et (1) partnerid ja töötajad sooritavad otsingu DESC’is (*sisaldab andmebaasi avalikest piiranguga või keelatud ettevõtetest*) ja/või GIMS-is (*finantshuve sisaldav andmebaas*) selleks, et enne kliendi aktsepteerimist määrata kindlaks, kas ettevõtte või tema finantshuvide suhtes on keelde või piiranguid; (2) partnerid ja juhtivad spetsialistid kajastavad oma finantshuve ja kontosid oma GIMS-i kontodel; ja (3) AS Deloitte Auditi Eesti kinnitab DTTL’ile enda ja kõigi töötajate vastavust Deloitte sõltumatuse eeskirjadega.

Konsultatsioonivõrgustik

Ettevõtte annab oma partneritele ja töötajatele teada eeskirjad ja käitumisreeglid sõltumatuse teemadel konsulteerimise kohta ning on määranud kindlaks isikud, kellega ühendust võtta.

Sõltumatuse alane koolitus

Ettevõtte pakub oma partneritele ja töötajatele pidevat sõltumatuse alast koolitust ning iga-aastase koolituse läbimist jälgitakse.

Isikliku ja töövõttudega seotud sõltumatuse kontroll, Deloitte kvaliteedi- ja vastavusekontrollid ja sõltumatuse süsteemide monitoorimine

Isikliku sõltumatuse kontroll

Deloitte kontrollib perioodiliselt iga isiku sõltumatuse vastavust sisemiste eeskirjade ja protseduurireeglitega. Kontrolli ja testimisprogrammi eesmärk on määrata kindlaks, kas partnerite ja juhtivate spetsialistide poolt sõltumatuse kohta antud informatsioon ja selle esitamine ning GIMS-is sisalduv informatsioon on õige ja täielik.

AS Deloitte Audit Eesti vastavuse kontroll

AS Deloitte Audit Eesti kohta teostatakse sisemine kvaliteedi- ja vastavusekontroll intervallidega, mis ei ületa kolme aastat. Kontrollitakse vastavust sõltumatuse eeskirjadega

nii ettevõtte kui kliendi tasandil. Viimane selline sisemine kontroll viidi läbi juunis 2014, mis kinnitas AS Deloitte Audit Eesti vastavust kehtestatud kvaliteedinõuetele ning rahvusvahelistele standarditele.

Distsiplinaarmed

Ettevõttel on sõltumatust käsitlevate eeskirjade ja protseduurikirjeldustega kehtestatud mittevastavuse puhuks distsiplinaarprotseduurid.

Vastutusmäärade kehtestamine sõltumatusega seotud süsteemidele ja kontrollidele

Deloitte on ametisse määranud sõltumatuse direktori, kelle kohustuseks on arendada ja hallata kvaliteedikontrolle sõltumatuse kohta. Sõltumatuse direktori kohustuseks on juhtida kõiki olulisi Deloitte'ga seotud sõltumatuse küsimusi, mis on seotud: (1) sõltumatuse alase konsultatsiooniga, (2) sõltumatuse koolitusprogrammid, (3) informatsioon keelatud ettevõtete kohta DESC-is, (4) DESC'i rakenduste kasutamine ja monitoorimine, (5) GIMS'i kasutamine ja monitoorimine (6) iga-aastased kinnitused (7) testimis- ja kontrolliprogrammid, ja (8) distsiplinaarprotsessid.

Juhatus hoiakutel põhinev organisatsioonikultuur

AS Deloitte Audit Eesti juhatus mõistab sõltumatuse kriteeriumitele ja kvaliteedikontrollistandarditele vastamise tähtsust ning on seetõttu kujundanud kohased „juhatuse hoiakud“, mis toetavad ametialaseid väärtusi ja organisatsioonikultuuri. Sisse on seatud strateegiad ja protseduurid (*sh koolitused*) teavitamaks partnereid, spetsialiste ja administratiivtöötajaid sõltumatuse hoidmise olulisest ning need rõhutavad iga indiviidi vastutust sõltumatuse nõuetest arusaamisel.

Käesolevaga kinnitab AS Deloitte Audit Eesti juhatus, et Ettevõtte ja tema töötajad on oma kutsetegevuses olnud sõltumatud.

5. Avaliku huvi üksused

AS Deloitte Audit Eesti on käesoleva läbipaistvusaruande perioodil sõlminud audiitorteenuste kliendilepingu või teostanud auditi järgmiste avaliku huvi üksuste osas:

Nimi	Registrikood	Varade maht (TEUR)	Müügitulu (TEUR)
Baltic Agro AS	10344249	68 596	252 788
Danske Bank A/S Eesti filiaal	11488826	NA	NA
Eesti Pank	74000174	6 737 658	14 866
Eesti Raudtee AS	11575838	302 670	43 894
Ekspress Grupp AS	10004677	73 180	52 773
Finantsinspeksioon	-	11 922	5 038
Hoolekandeteenused AS	10399457	41 521	19 727
Ida-Tallinna Keskhaigla AS	10822068	38 662	88 118
Inbank AS	12001988	43 277	4 686
Lääne-Tallinna Keskhaigla AS	10822269	33 350	53 195
Maaelu Edendamise Sihtasutus	90000245	51 801	3 627
Pro Kapital Grupp AS	10278802	130 323	18 322
Raglor OÜ	10520812	54 663	127 932
Saarte Liinid AS	10216057	57 242	5 598
Sandmani Grupi AS	10040727	41 857	98 472
Siseministeerium	70000562	NA	NA
Stora Enso Eesti AS	11511985	109 423	175 877
Swedbank AS	10060701	9 690 000	3 439 000
Swedbank Life Insurance SE	10142356	512 728	40 650
Swedbank P&C Insurance AS	11269248	55 798	55 611
Tallinna Sadam AS	10137319	581 084	93 794
Tallinna Tehnikaülikool	74000323	155 159	91 263
Telia Eesti AS	10234957	317 541	309 743

6. Finantsandmed

AS Deloitte Audit Eesti müügitulu jaotus perioodi 1. juuli 2015 kuni 30. juuni 2016 kohta:

Kogu müügitulu, sh:	1 759 366
Audiitorteenused, sh:	1 759 366
kindlustandvad töövõttud, sh:	1 744 156
audit	1 594 596
ülevaatus	69 760
muud kindlustandvad audiitorteenused	79 800
muud seonduvad teenused	15 210

AS Deloitte Audit Eesti majandusaasta kestvus 1. jaanuar kuni 31. detsember. Ametlik majandusaasta aruanne on auditeeritud sõltumatu vandeaudiitori poolt ning esitatud registrile. Ülaltoodud tabelis esitatud andmed ei ole auditeeritud.

7. Tasustamine

Audiitorettevõtja tasustamise alused

Audiitorkontrolli ning seotud töövõttude maksumus sõltub osutatavast teenusest, kliendi tegevuse spetsiifikast, osalevate auditi meeskonna liikmete tunnitase määradest ning eelarvestatud tundidest. Enamuste töövõtte puhul fikseeritakse lepinguline teenustasu koostatud eelarve põhjal vastavalt eelkirjeldatule. Konsultatiivse suunaga töövõtu puhul lähtutakse kokkulepitud tunnitase vastavalt osalevate meeskonnaliikmete kompetentsile.

Audiitorettevõtja omanike (*partnerite*) tasustamise alused

Audiitorettevõtja omanike (*partnerite*) tasustamine sisaldab endas kahte elementi – astmetasu ja tulemustasu – ning mõlemad need sõltuvad panusest vastavas valdkonnas. Astmetasu sõltub määratud kohustustest ning vastutusest ja tulemustasu enne finantsaasta algust kokkulepitud eesmärkide täitmisest. Partnereid hinnatakse individuaalselt kord aastas, mille põhjal nende kompensatsiooni võidakse korrigeerida nii alla- kui ülespoole, sõltuvalt iga partneri isiklikust panusest võrreldes seatud eesmärkidega.

Deloitte.

Deloitte pakub audiitor-, maksu-, juriidilise- ja finantsnõustamisteenuseid arvukates tegevusharudes nii avaliku kui erasektori klientidele. Enam kui 150-s riigis paiknevad Deloitte'i liikmesfirmad moodustavad globaalse haardega võrgustiku, mis pakub tööd üle 200 000-le oma valdkonna professionaalile.

Deloitte'i töötajate ühisjooneks on koostööd soodustav töökultuur, mis väärtustab ausust, pühendumust ja kohusetunnet nii klientide kui kolleegide suhtes ning hindab kõrgelt kultuuride mitmekesisusest tulenevat sünergia. Deloitte'i töötajaid ümbritseb keskkond, mis pakub pidevaid arenguvõimalusi, erinevaid kogemusi ning rikkalikke karjäärivõimalusi. Deloitte'i professionaalid on pühendunud kollektiivse vastutuse tugevdamisele, avaliku usalduse loomisele ning oma kogukonnale positiivse mõju avaldamisele.

Deloitte tähistab ühte või mitut Deloitte Touche Tohmatsu` t, mis on UK piiratud vastutusega äriühing ja selle liikmesfirmade võrgustikku, kus iga liikmesfirma on juriidiliselt eraldiseisev ja sõltumatu ettevõtte. Deloitte Touche Tohmatsu ja tema liikmesfirmade juriidilise struktuuri detailset kirjeldust vaata www.deloitte.ee.

Eestis osutab Deloitte teenuseid kolme firma kaudu – AS Deloitte Audit Eesti (auditoriteenused ja muud seotud töövõtted), AS Deloitte Advisory (maksu- ja muud nõustamisteenused ning äri- ja juhtimiskonsultatsioonid) ning Advokaadibüroo Deloitte Legal OÜ (juriidiline nõustamine).

Lisainformatsiooni saamiseks külasta Deloitte Eesti veebilehte www.deloitte.ee.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

© 2016 AS Deloitte Audit Eesti. Kõik õigused kaitstud.